

ИСТРАЖИВАЊА О КОРИСНИЦИМА, ОБЛИЦИМА, МЕРАМА И УСЛУГАМА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживања се спроводе на основу Уредбе о спровођењу појединих статистичких истраживања („Службени гласник РС“, бр. 110/2009), коју је донела Влада Републике Србије у складу са чл. 8. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009), као и Стратегијом развоја званичне статистике Републике Србије у периоду од 2009. до 2012. године („Сл. гласник РС“, бр. 7/2009).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Методолошка решења, стандарде (класификације, номенклатуре, дефиниције и друго) и обрасце, неопходне за спровођење ових истраживања, прописује Републички завод за статистику Србије, према Годишњем плану статистичких истраживања од интереса за Републику Србију

Циљ и садржај статистичког истраживања

Социјална заштита је организовано преузимање мера од стране друштва у циљу спречавања и отклањања последица стања у којима појединци и породице не могу да задовоље своје животне потребе.

Друштвене потребе за информацијама у овој области су велике не само за сагледавање достигнутог степена развоја већ и за преузимање конкретних акција, планирања и реализација планова у области социјалне заштите.

У годишњој периодици спроводе се два истраживања: Годишњи статистички извештај о пунолетним корисницима и облицима и Годишњи статистички извештај о малолетним корисницима и облицима социјалне заштите. Овим истраживањима прикупљају се подаци о мрежи и врсти установа за смештај и збрињавање појединих категорија корисника, структури корисника према разним обележјима, кадровској опремљености установа за обављање социо-заштитне делатности и др.

Циљ истраживања о корисницима (малолетним и пунолетним) и облицима, мерама и услугама социјалне заштите је обезбиђивање података о корисницима према категоријама, полу и узрасту, облицима и мерама и услугама социјалног рада, категоризацији деце, усвојења и хранитељства.

Извештајне јединице, статистичке јединице

Извештајна јединица у истраживањима о малолетним и пунолетним корисницима су центри за социјални рад или службе социјалне заштите при скупштинама општина (уколико су у свом делокругу задржале одређене облике социјалне заштите).

Обухват истраживања

Годишња истраживања:

- „Годишњи статистички извештај о малолетним корисницима и облицима социјалне заштите“ (СЗ-1а) и
- „Годишњи статистички извештај о пунолетним корисницима и облицима социјалне заштите“ (СЗ-1б) обухватају кориснике који су користили неке од облика, мера и услуга социјалне заштите.

Метод, време и извори за прикупљање података

Органи за спровођење истраживања

Републички завод за статистику прописује методологију истраживања, израду адресара центара за социјални рад, који представљају извештајне јединице, затим штампање образаца и других инструмената за спровођење истраживања. Извештајним јединицама достављају се обрасци у два примерака од којих се један, попуњен, враћа Републичком заводу за статистику Србије, а други извештајна јединица задржава у својој документацији. Извештајна јединица попуњен извештај доставља у року који је одређен програмом статистичких истраживања, након чега се врши обрада и сумирање података. У Републичком заводу за статистику врши се контрола обухвата, контрола тачности и потпуност података, рачунска и логичка контрола према јединственим критеријумима обрада податка и табелирање.

Подаци се исказују према стању на дан 31.12 а обухватају период од 01.01 до 31.12. односне године.

Обавеза заштите индивидуалних података

Подаци добијени од установа социјалне заштите представљају службену тајну, искључиво се користе у статистичке сврхе и не могу се објављивати нити стављати на располагање било ком кориснику. Подаци се агрегирају на одређеним класификационим нивоима и тек онда могу бити доступни корисницима у сумарном облику.

Списак и дефиниције основних обележја

Основна категорија социјалне заштите је она која представља преовлађујући поремаћај појединца, тј. његово основно стање социјалне потребе.

Новоевидентирани корисници су сва лица која су први пут евидентирана као лица у стању социјалне потребе.

Реактивирани корисници су сва лица која су поново постала корисници социјалне заштите, па је њихов досије стављен из пасиве у активу.

Стављено у пасиву значи да је случај окончан, јер је престала потреба за даљим коришћењем услуга социјалне заштите (нпр. завршио школу, запослио се, осамосталио се, умро и сл.).

Стање на крају године (31.12) показује број корисника који уживају неки од облика социјалне заштите, или су током године користили неку од услуга социјалног рада, подразумевајући лица која су дијагностицирана.

Центар за социјални рад је установа која спроводи социјалну заштиту уз примену одговарајућих метода социјалног рада, прати и проучава проблеме у области социјалне заштите на територији једне или више општина, као и друге послове на основу закона и прописа из области социјалне заштите и породичног законодавства.

Ниво репрезентативности података

Када је реч о територијалној репрезентативности, подаци се прикупљају на нивоу општина, управних округа, АП Војводине и за Републику Србију.

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Методологија спровођења статичких истраживања из области социјалне заштите је делимично усклађена са међународним захтевима и праксом израчунавања и приказивања индикатора из ове области. Доношењем одговарајућих закона из ове области омогућиће се ревизија свих истраживања и усаглашавање са међународним захтевима.

ОРГАНИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У припреми и спровођењу истраживања учествују: Републички завод за статистику – Сектор статистике становништва и прикупљања података на терену – Група за статистику образовања и социјалне заштите, Сектор статистике за подручну јединицу за АП Војводину и подручна одељења.

Републички завод за статистику утврђује и израђује јединствене методолошке основе и инструменте за спровођење истраживања, припрема адресаре потребне за истраживање, припрема и штампа упитнике и дистрибуира их подручним одељењима.

Сектор статистике за подручну јединицу за АП Војводину прикупља обрасце од подручних одељења са подручја АП Војводине, врши контролу обухвата, тачности и потпуности података, унос и исправку материјала.

Подручна одељења врше дистрибуцију образаца извештајним јединицама са своје територије, прикупљају обрасце, врши контролу обухвата, контролу тачности и потпуности података и исправне извештаје достављају РЗС-у на унос.

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Роковник основних фаза рада

- **Припрема истраживања** – припрема и штампа упитника, ажурирање адресара и шифрарника – децембар.
- **Прикупљање података** – слање упитника подручним одељењима – јануар.
- **Пријем материјала** у подручним одељењима, контрола материјала и достава исправног материјала РЗС-у – фебруар – април.
- **Унос података, логичка и рачунска контрола** у Републичком заводу за статистику – мај.
- **Табелирање и израда резултата** – јун.
- **Израда саопштења** „С310 - социјална заштита, корисници, облици, мере и услуге“ – новембар.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Инструменти за спровођење истраживања јесу:

1. Списак општина по управним окрузима
2. Упитници

Публиковање резултата

Подаци се публикују у Статистичком годишњаку Србије, Статистичком календару, DevInfo бази и статистичким саопштењима.

Контакт особе – Весна Јашовић-Шурлан, локал 284